

idarə, müəssisə, təşkilat rəhbərləri və onların əməkdaşları var ki, hər cür qanunuz əmel və vəsitədən istifadə etməklə özlərinə maddi imkanlar qazandırmağa çalışırlar. Bu zaman onlar üçün qarşısında kasiib, imkansız və ya əllil, xəste olmasi maraqlı görünmür. Çünkü onların dini, imanı daha çox pul qazanmaqdır. Qan bankının təşkili, talassemiyadan əziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qan komponentləri ilə təmin olunmasını bir vəzifə olaraq üzərinə götürmüs Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin sağlam insanların hematoloji müayinədən keçirilmədən adlarına qanın bədxassəli xəstəliyi ilə bağlı saxta diaqnozlar qoymaları və bu əməlləri qarşılığında rüşvət almaları, təmiz qana ehtiyacı olan vətəndaşlara dəyərindən qat-qat baha qanın satılmasını təşkil etməsi və bu kimi neqativ hallar insanda bu quruma qarşı ikrəh hissi yaradır.

Mərkəzi Qan Bankına etibar etmək olarmı?

Birmənali şəkildə demək olar ki, insanlar Qan Bankına etibar etmirlər. Ona görə ki, qanın alınması zamanı donor yoxlanılmışdır və qanın emalında səhələnkarlıq yol verilir. Bu da qan köçürülməsindən sonra uşaqlarda və

"Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi" qan satışından özüne biznes şəbəkəsi yaradıb

Neyə görə dövlət tərəfindən maliyyələşən və könülli donorlar tərəfindən qanla təmin olunan Mərkəzi Qan Bankının ehtiyatları özəl klinikalara satılır?

Respublika Qan Bankı qan və onun komponentlərini özəl xəstəxanala satır. Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin icraçı direktoru Sərdar Əsədova haqlı sual ünvanlanır, nəyə görə dövlət tərəfindən maliyyələşən və könülli donorlar tərəfindən qanla təmin olunan Mərkəzi Qan Bankının ehtiyatları özəl klinikalara satılır? Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin özəl klinikalara satıldığı qan qanunlar da öz əksini tapırı? Satılan qanın miqdarı və dəyəri barədə məlumatlar müvafiq sənədlər də eks olunurmۇ?

Hüquqi tədbirlər hələ ki nəticə vermir

Mövzunu bir qədər də inkişaf etdirmişdən əvvəl, bir məsələni qeyd etmək lazımdır ki, dəfələrlə cəmiyyətin çağırışlarına və şikayətlərinə əsasən Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin əməkdaşlarının qeyri-qanunu əməlləri ilə bağlı hüquqi tədbirlər görülsə də neticəsi olmayıb. Səbəbi də Mərkəz rəhbərliyinin pula həddindən artıq həris olmalarıdır. Bir qədər əvvəl Baş Prokurör yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin "Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi" publik hüquqi şəxsin əməkdaşları barədə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.1 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanılmış və hebs edilənlər olmuşdur. Səbədə sağlam vətəndaşlara hematoloji müayinədən keçirilmədən adlarına qanın bədxassəli xəstəliyi ilə bağlı saxta arayışlar vermələri və bununla da onların Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidmətinin müvafiq qurumlarına təqdim etmələri üçün əlliyyin teyin olunması və hərbi xidmətdən azad olunma hüququ veren saxta tibbi sənədlərlə təmin edilməsinə əsaslı şübhələrin müəyyən edilməsi olmuşdur. Necə deyərlər, "Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi" də heç ne dəyişməyib. Yəni "köhnə hamam, köhnə tas". Mərkəzin icraçı direktoru Sərdar Əsədov köhnə qaydalara uyğun olaraq işini görür və fəaliyyətini göstərir.

Talassemiya xəstəxanası nazirliyin mövqeyini qəbul etmir

Hepatit C virusu daşıyanların müayinə və müalicəsinə həyata keçirməli olan Talassemiya Mərkəzi insanlara qarşı açıq hörmətsizlik nümayiş etdirir. Bəzən xəstəxana hepatit C virusu daşıyıcılarını qəbul etmək üçün iddia irəli sürür ki, guya onlarda həmin

xəstəlikləri müəyyənləşdirmək üçün laboratoriyalar mövcud deyil. Halbuki, Səhiyyə Nazirliyi rəsmi şəkilde Talassemiya xəstəxanasında hepatit C virusu ilə bağlı laborator analizlərinin keçirilməsi üçün tam şəraitin olduğunu bəyan edib. Xəstəxananın nazirliyin məlumatını inkar etməsi başa düşülen deyil. Şübhələr yaranır ki, xəstəxananın baş həkimi daha çox müstəqil fəaliyyət göstərməye çalışır və bunu da nazirliyin mövqeyini rədd etmək nümayiş etdirir. Rüsvayçı hal ondan ibarətdir ki, bəzən xəstəxanada müalicə olunan uşaqlar sonradan hepatitis yoluxurlar.

Qanköçürmə zamanı uşaqlar hepatitis virusuna yoluxurlar

Redaksiyamızda daxil olan şikayətlərə görə, donorlardan qanın götürülməsi zamanı yoxlanış aparılmadığı üçün qanköçürmə zamanı uşaqlar virusa yoluxurlar. Xəstəxana isə öz biabırçı əməllerini gizlətmək üçün şikayətilərə bildirilər ki, belə halların yaşaması təbii haldır. Çox zaman həkimlərə xəstələrin yaxınları arasında vəziyyətlə bağlı mübahisələri aradan qaldırmaq üçün uşaqlar

yoxlanışa və labaratoriya analizlərinin aparılması göndərilir. Bu zaman xəstə uşaqların valideynlərinə heç bir güzəşt tətbiq olunmur. Qaydalara uyğun olaraq biri evini, digəri qızılıni, başqa birisi bankdan yüksək faizə götürdüyü pulu xəstəxananın qara kassasına köçürür. Halbuki, Dövlət Programına əsasən, talassemiyadan əziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qan komponentləri ilə təmin olunması pulsuz aparılmışdır. Eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin 11 noyabr 2016-cı il tarixli 447 nömrəli Qərarının 6.2.4-cü bəndinə əsasən, leykozdan və qanın digər bədxassəli xəstəliklərdən əziyyət çəkən pasientlər qan komponentləri ilə təmin edilməlidirlər. Tibbi siyorta bütün ölkə xəstəxanalarında "vizasız" gediş-geliş sahib olsa da Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin tabeliyində olan Talassemiya xəstəxanasında keçərlidir. Yəni özlərinin qanunları və idarəetme üsulları var. Məsələn, bir paket dərman almaq üçün 400-450 manat, analizlər üçün isə 150-200 manat ödəniş edilməsi tələb olunur. Heç bir xeyirxahlıdan və humanist davranışdan söhbət gedə bilməz.

Baş həkim qanköçürmə zamanı hepatitis C virusuna yoluxmanın mümkün olduğunu bildirdi

Diqqətçəkən, həmdə təccüb doğuran məqam ondan ibarətdir ki, Səhiyyə Nazirliyi və Talassemiya xəstəxanası ilə əlaqə saxlaşdırıqda, onlar bir növ daş atıb başlarını tuttdular. Səhiyyə Nazirliyinin ictimaiyyətə əlaqələr sektorunun müdürü Elvin Hacıyev bizimlə şərtlə danışdı, dedi ki, belə halin və şikayətlərin olması mümkün deyil.

Hətta bizə məsləhət gördü ki, Talassemiya Mərkəzinin mətbuat xidmeti ilə əlaqə saxlayaraq. Talassemiya Mərkəzinin Mətbuat xidmeti ilə əlaqə qurmaq şansına malik olmasaq da, baş həkim Səhər xanımla telefon söhbəti apara bildik. Düzdür, Baş həkim də bize məsləhət gördü ki, suala geniş və əhatəli cavabın verilməsi üçün Səhiyyə Nazirliyindən icazə alınmalıdır. Bununla belə Baş həkim iddiaları və şikayətləri inkar etməyi də unutmadı. Lakin etiraf etdi ki, bəli, qanköçürmə zamanı şəxsərdə hepatitis C virusunun aşkarlanması mümkündür. Səhər xanım bunun səbəbinin qanın keyfiyyəli emal olunmaması ilə əlgeləndirilməsinin yanlış olduğunu söylədi. Qeyd etdi ki, problem dünyasının əksər qanköçürmə mərkəzlərində mövcuddur və bu kimi problemləri aradan qaldırmadı hələ ki, mümkün deyil.

Bu da belə, bizə yalnız sonda onu qeyd etmek qalır ki, pul qazanmaq, gəlir əldə etmek üçün dövlətimizin gördüyü irimiqyaslı işləri, xeyirxah addımlarını, nəcib əməllerinə zərər vermək insanlıq cildindən çıxmış demekdir. Belələri təbii ki, həm bu dünyada, həm də haqq dünüstəndə özlərinə lənət qazanacaqlar.

İLHAM ƏLİYEV